Lausunto Ulkoasiainvaliokunnalle Suomen Ihmisoikeuspoliittisesta selonteosta

CMI - Martti Ahtisaari Peace Foundation kiittää mahdollisuudesta lausua näkemyksensä selonteosta. Ihmisoikeudet ovat rauhan perusta, ja niiden toteutuminen edellytys valtioiden kantokyvyn, rauhan, osallisuuden ja oikeudenmukaisuuden saavuttamiselle. Ihmisoikeusperustainen ulko- ja turvallisuuspolitiikka on CMI:lle tärkeää, koska tuki kansainväliselle oikeusvaltiokehykselle edistää rauhaa, ja rauha oikeusvaltiokehyksen ylläpitoa. Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikka on ihmisoikeusperustaista, ja konfliktinratkaisun taito rakentavan vuoropuhelun kautta on näin ollen avainasemassa ihmisoikeuksien toteutumiseksi Suomessa, Euroopassa ja kansainvälisesti. Rauhanvälitys on täten keskeinen osa ihmisoikeusperustaista ulkopolitiikkaa.

Selonteossa kiitosta saa erityisesti sen pyrkimys nostaa esiin ja vähentää eri ihmisoikeustoimijoihin, erityisesti naisiin ja tyttöihin kohdistuvaa väkivaltaa, sekä vahvistamaa mahdollisuuksia heidän poliittiselle osallistumisellensa. Myös ihmisoikeusperustaisuuden valtavirtaistaminen, erityisesti tasa-arvon ja syrjimättömyyden periaatteiden merkitys on keskeistä. CMI tukee työnsä kautta Naiset, rauha ja turvallisuus agendan, sekä Nuoret, rauha ja turvallisuus agendan toimeenpanoa Suomessa ja kansainvälisesti.

Selonteko huomioi ihmisoikeusnäkökulman keskeisyyden osana kriisinhallintaa, rauhanvälitystä ja turvallisuuspolitiikkaa, sekä riittävien voimavarojen tarpeellisuuden ihmisoikeusperusteisen politiikan toimeenpanolle. Hyvin suunniteltu, mukautuva ja resursoitu toimintakehys luo parhaat edellytykset koordinoidulle ja tehokkaalle toiminnalle Suomen ulkopolitiikan prioriteettien edistämiseksi.

Turvallinen ja sääntöjenmukainen kansainvälinen järjestelmä on kaikkien etujen mukaista, ja kansainvälinen yhteistyö sen saavuttamisen edellytys. Myös Suomen kansalliset prioriteetit ovat parhaiten saavutettu kansainvälisen yhteistyön kautta. Tämän kokonaisuuden muodostamiseksi tarvitsemme osaamista, joka sovittaa yhteen eri toimijoiden odotukset ja toimintatavat monenvälisillä alustoilla.

Suomella on keskeinen rooli ylläpitää ja edistää Euroopan Unionin sekä Yhdistyneiden kansakuntien tehtävää globaaleina ihmisoikeuksia puolustavina toimijoina, sekä toimia yhteistyössä muiden kansainvälisten tahojen kanssa. Tätä tasapuolista kumppanuusperiaatetta pyrkii edistämään myös Suomen kansallinen Afrikka-strategia.

Helsingissä 31.3.2022

Elisa Tarnaala, Vanhempi Asiantuntija